

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2*

THE CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE PHATTHALUNG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ศิริวรรณ ทิพย์มณี¹ และ รุจิราพรรณ คงช่วย²

Siriwan Thipmanee¹ and Rujirapun Kongchuay²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹⁻²Rajabhat Songkhla University, Thailand

Corresponding Author's Email: 66g180028@parichat.skru.ac.th

Received 1 June 2025; Revised 6 July 2025; Accepted 7 July 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) รวบรวมข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำนวน 285 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

* ศิริวรรณ ทิพย์มณี และ รุจิราพรรณ คงช่วย. (2568). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. วารสารสันตยาภิวัฒน์ วัดหนองนกกด, 3(6), 155-171.

Siriwan Thipmanee and Rujirapun Kongchuay. (2025). Innovative Leadership of School Administrators Affecting the Effectiveness of Private Schools in Loei Province. Journal of Santayaphiwat Wat Nongnokokd, 3(6), 155-171.;

Website: <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jswn/index>

ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ได้แก่ การบริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาควรผสมผสานหลายแนวทาง ทั้งการเลือกใช้รูปแบบผู้นำที่เหมาะสม การประยุกต์ใช้กระบวนการ ในการกระตุ้นจุดแข็งขององค์กร การนำแนวคิดสามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ในการบริหาร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research, conducted with teachers from the schools under the Phatthalung Primary Educational Service Area Office Two, primarily emphasized the importance of creative leadership among school administrators. The research aims were threefold as follows: 1) to examine the creative leadership of school administrators in general; 2) to compare the creative leadership across their educational backgrounds, work experiences, and school size; and 3) to obtain suggestions for strengthening creative leadership within this specific context. The study involved 285 teachers, selected using stratified random sampling based on school size, followed by simple random sampling through the lottery method. The fundamental research instrument employed in this study was a five-point Likert scale questionnaire, which showed a reliability coefficient of 0.91. The statistical techniques, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t -test, and one-way analysis of variance, were

employed to analyze the data. The key research findings derived from the teachers' perceptions were as follows:

1. The creative leadership demonstrated by school administrators was consistently rated at a high level, both overall and across specific aspects. 2. The comparison of overall creative leadership revealed statistically significant differences based on educational backgrounds, work experiences, and school size at the .001 significance level. 3. The key recommendations for enhancing school administrators' creative leadership included integrating diverse and appropriate leadership approaches, leveraging organizational strengths through effective processes, and adopting adaptive strategies suited to situational and administrative contexts.

Keywords: Creative Leadership, School Administrators, Educational Institution Administration

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้าง และยกระดับการพัฒนาที่ให้ความสำคัญครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนา โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ การศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2561: 34-35)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความมุ่งหมายการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ

วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อันจะเห็นได้จาก พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนั้น การพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ เพื่อให้เกิดคุณภาพในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่าง ๆ โดยบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นทั้ง ผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารโรงเรียนจึงเปรียบได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญ มีวิสัยทัศน์ สามารถวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจต่าง ๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพที่จะนำพา โรงเรียนให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โรงเรียนที่มีประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความทุ่มเทความพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจนและท้าทาย ต้องอาศัยทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหาร หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยี ต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำทั้งของผู้บริหารและของคณะครู ต้องอาศัยบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือไว้วางใจซึ่งกันและกันที่สำคัญ คือ ต้องอาศัย หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางของการพัฒนาที่ถูกต้องอันเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหาร (วิโรจน์ สารัตนะ, 2563: 38)

ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญต่อการปรับกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุประสิทธิผล ของโรงเรียน ผู้บริหารยังต้องให้ความสำคัญต่อบุคลากรในสถานศึกษา ภาวะผู้นำนั้นถือว่าเป็น สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำในการที่จะนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ หาก สถานศึกษาใดมีผู้นำหรือผู้บริหารขาดภาวะผู้นำก็จะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ สถานศึกษา แต่หากสถานศึกษาใดมีผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง มีคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ ความเชี่ยวชาญ สถานศึกษานั้นก็จะสามารถแข่งขันกับ ผู้อื่นและประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้เป็นอย่างดี (สุวิมล โดปิ่นใจ, 2563: 2)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นการแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองเชิงจินตนาการ โดย การคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ และประเด็นต่าง ๆ มีความเป็นผู้นำที่ มีการเรียนรู้ตลอดเวลา มีทัศนคติเชิงบวกต่อโลกและต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่าและศักยภาพของ ตนเองและผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักใช้วิกฤตที่เกิดขึ้นให้เป็นโอกาส ผู้นำเชิง สร้างสรรค์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีไหวพริบ และมีข้อมูลในเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหา การแก้ปัญหาของผู้นำต้องอาศัย ความรู้ที่จะกำหนดแนวความคิด การมีเชี่ยวชาญจะช่วยให้มี ความคล่องแคล่วและมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ที่

สามารถรับมือกับความขัดแย้งและความวุ่นวายได้ เป็นอย่างดี ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องยึดถือความถูกต้องมีพลังที่จะฟันฝ่าอุปสรรคและเป็นคน เปิดเผยตรงไปตรงมา (ศรีสุวรรณศรีบุญกรชัย, 2561: 15) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในด้านความสามารถในการนำความคิดสร้างสรรค์และ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในผลักดันให้ผู้ร่วมงาน ปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย (เพ็ญญา ศรีภูธรธรรม, 2562: 3) และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ จูงใจ ส่งเสริม แนะนำ และเป็นผู้นำในกระบวนการ ทำงานภายในโรงเรียน เพื่อที่จะทำให้อุทิศความสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางในการบริหารงานและสื่อสารภายในโรงเรียน มีความสามารถในการปรับตัวและ กระบวนการทำงานในโรงเรียน ให้มีความคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ได้ดีมากขึ้น ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินงานในโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพ (ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง, 2559: 32)

จากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบและกระบวนการบริหารงานที่สร้างบรรยากาศในการกระตุ้นครูและบุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการคิดค้นวิธีการและนวัตกรรมใหม่ ๆ สามารถช่วยเหลือ ชี้แนะครูและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งวิธีการปฏิบัติงาน การเพิ่มผลผลิตและการสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อความเจริญก้าวหน้าและอยู่รอดในภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 114 สถานศึกษา ครูจำนวน 1,058 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา โดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษาและสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	จำนวน 6 ข้อ
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์	จำนวน 4 ข้อ

มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการกำหนดค่า ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-end Questionnaire) ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.4 สร้างแบบสอบถาม โดยตอนที่ 1 ใช้แบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง

2.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

เกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งฉบับมีจำนวน 25 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00 ทุกข้อ ดังภาคผนวก ง

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยส่งคิวอาร์โค้ดผ่านระบบ E-Office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ไปยังโรงเรียนของครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (ชนม์ขรณ์ วรอินทร์, 2554:147) ปรากฏว่าได้ความเชื่อมั่นด้านการมีวิสัยทัศน์ เท่ากับ 0.89 . ด้านการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 0.91 ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล เท่ากับ 0.88 ด้านความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ 0.91 ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ เท่ากับ 0.90 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91 ดังภาคผนวก ง

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือถึงครู จำนวน 285 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ด้วยการสแกน QR Code และตอบแบบสอบถามในระบบออนไลน์ (Google Form) ซึ่งผู้วิจัยจะทำการจัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทางระบบ My Office ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยระบุรายละเอียดจำนวนครูของแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเอกสารชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละรายการ

1.2 นำข้อมูลออกจากระบบออนไลน์ (Google Form) แล้วบันทึกข้อมูล

1.3 ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

1.3.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้

คะแนนระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

คะแนนระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test) และเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
				ความคิดเห็น
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.05	0.64	มาก
2	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.22	0.66	มาก
3	ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	4.14	0.56	มาก
4	ด้านความสร้างสรรค์	3.96	0.63	มาก
5	ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์	4.11	0.81	มาก
ภาพรวม		4.10	0.50	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.66$) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ($\bar{x} = 4.14$, $SD = 0.56$) ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ($\bar{x} = 4.11$, $SD = 0.81$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.05$, $SD = 0.64$) และด้านความสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.96$, $SD = 0.63$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	p
	(n = 219)		(n = 66)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		

1.ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.05	0.65	4.07	0.62	-1.179	.858
2.ด้านการทำงานเป็นทีม	4.34	0.58	3.80	0.74	-6.182***	.000
3.ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	4.24	0.56	3.84	0.45	5.291***	.000
4.ด้านความสร้างสรรค์	3.97	0.64	3.94	0.61	.321	.749
5.ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตาม สถานการณ์	4.47	0.61	3.24	0.78	12.359***	.000
ภาพรวม	4.18	0.50	3.81	0.41	5.518***	.000

P*** ≤ .001

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านความสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการทำงานเป็นทีมด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	15.70	7.537	20.695***	.000
	ภายในกลุ่ม	282	102.70	.364		
	รวม	284	117.78			
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2	.55	0.72	.631	.533
	ภายในกลุ่ม	282	110.07	0.37		
	รวม	284	111.50			
3. ด้านการคำนึงถึงปัจเจก บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	.52	0.36	.819	.442
	ภายในกลุ่ม	282	89.70	0.15		
	รวม	284	90.22			
4. ด้านความสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	13.67	0.05	19.570***	.000
	ภายในกลุ่ม	282	98.49	0.22		
	รวม	284	112.15			
5 ด้านการปรับตัวและยืน หยัดตามสถานการณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2..25	1.127	1.724	.180
	ภายในกลุ่ม	282	184.40	.654		
	รวม	284	186.65			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.10	0.24	4.241***	.000
	ภายในกลุ่ม	299	69.93	0.18		
	รวม	301	72.04			

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และด้านการปรับตัวและยืนหยัดตามสถานการณ์ไม่แตกต่างกัน และด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความสร้างสรรค์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.68	1.640	.196
	ภายในกลุ่ม	282	116.42	0.41		
	รวม	284	117.78			
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.57	2.78	6.626**	.002
	ภายในกลุ่ม	282	118.47	0.42		
	รวม	284	124.03			
3. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.68	1.34	4.312*	.014
	ภายในกลุ่ม	282	87.54	0.31		
	รวม	284	90.22			
4. ด้านความสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.62	0.81	2.064	.129
	ภายในกลุ่ม	282	110.54	0.39		
	รวม	284	112.15			
5. ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	16.33	8.71	13.523***	.000
	ภายในกลุ่ม	282	170.32	0.60		
	รวม	284	186.65			
	ระหว่างกลุ่ม	2	3.04	1.52	6.211***	.000
ภาพรวม	ภายในกลุ่ม	282	69.00	0.24		
	รวม	284	72.04			

* $P \leq .05$, ** $P \leq .01$, *** $P \leq .001$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านความสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการทำงาน

เป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และด้านการปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 กรณีพบความแตกต่างผู้วิจัยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 21-22

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร เปรียบเทียบความแตกต่างตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา และรวบรวมข้อเสนอแนะจากครูในสังกัด ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก ครูให้คะแนนสูงในด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล การปรับตัวและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ การมีวิสัยทัศน์ และด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

ในด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างทีมเวิร์กที่ชัดเจน มีบทบาทในการกำหนดหน้าที่ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างแรงจูงใจแก่ครูในการทำงานร่วมกัน ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น มอบหมายงานตามความถนัด และเปิดโอกาสให้ครูพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียม

ด้านการปรับตัว ผู้บริหารสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และใช้วิธีการที่เหมาะสมตามบริบท ด้านวิสัยทัศน์ พบว่าผู้บริหารมีแนวคิดกว้างไกล กำหนดเป้าหมายชัดเจน และกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

ส่วนด้านความคิดสร้างสรรค์ แม้จะได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น แต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในแง่การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าครูที่มีวุฒิปริญญาตรีประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีวุฒิสองวุฒิปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในด้านการทำงานเป็นทีม การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และการปรับตัว ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ให้คะแนนผู้บริหารสูงในหลายด้าน โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีม ขณะที่ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ ข้อมูลยังแสดงให้เห็นว่าขนาดของโรงเรียนก็ส่งผลต่อการรับรู้ภาวะผู้นำ โดยโรงเรียนขนาดเล็กและกลางประเมินสูงกว่าขนาดใหญ่ในหลายด้าน

ข้อเสนอแนะจากครูส่วนใหญ่เรียกร้องให้ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำเชิงร่วมนำมากขึ้น รับฟังครูอย่างจริงจัง ยืดหยุ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา รวมถึงสนับสนุนการทำงานเป็นทีมอย่างต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้สะท้อนว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นหัวใจของการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 มิติสำคัญที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์ และการปรับตัว ซึ่งมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม และการพัฒนาองค์กรการศึกษาให้มีความยั่งยืน ทั้งนี้ “การทำงานเป็นทีม” คือหัวใจสำคัญที่ส่งเสริมมิติอื่น ๆ ให้เกิดผลเชิงบวกมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การศึกษานี้ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบความหลากหลายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละบริบท

1.1 การพัฒนาองค์ความรู้ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.1.1 ควรพัฒนาเครื่องมือประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับบริบทของไทยในแต่ละภาค

1.1.2 ควรจัดการวิจัยเชิงลึกในรูปแบบคุณภาพ (Qualitative) เพื่อค้นหามิติภายในที่ไม่สามารถวัดได้จากแบบสอบถาม

1.1.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับตัวแปรอื่น เช่น ความพึงพอใจของครู หรือประสิทธิผลทางการบริหาร

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้นำสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ร่วม และความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษาการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และตรวจสอบผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญฤทัย ภู่อาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 16(1), 73–84.
- จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 15(3), 180–190.
- ทรงกรด ทายะนา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. *วารสารครุศาสตร์*, 48(2), 75–85.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 12(2), 30–38.